

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt Januari 2018

In het derde en vierde kwartaal van 2017 ging de Vlaamse arbeidsmarkt voort op haar elan. De werkloosheid nam verder af, de positieve trend van de werkzaamheid en loontrekkende tewerkstelling bleef aanwezig. De aantrekkende vacaturemarkt, in combinatie met het dalende aantal niet-werkende werkzoekenden, leidde het afgelopen jaar tot een forse afname van de spanningsratio, en bijgevolg tot een steeds krappere arbeidsmarkt. In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recente evoluties op de Vlaamse arbeidsmarkt. Na een synthese van de actuele trends geven we in een aantal tabellen en figuren een overzicht van de laatst beschikbare cijfers voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt.

Conjunctuur

De *economische jaargroei* kwam in België in het derde kwartaal van 2017 uit op +1,6%. Dit is lager dan gemiddeld in de Eurozone (+2,8%) of de EU-28 (+2,8%) (zie indicator A1). Het *ondernemersvertrouwen* in Vlaanderen nam in december wat af, maar herstelde zich in januari (+2,6). Ook het *consumentenvertrouwen* steeg (A2).

De groei van de *uitzendactiviteit* in Vlaanderen bleef positief, maar viel in het derde kwartaal van 2017 opnieuw iets terug. Op jaarbasis nam het aantal uitzenduren toe met +3,8%. In het tweede kwartaal van 2017 was dit nog +4,7%. De Federgon-index voor de uitzendactiviteit in België klom in december 2017 wel fors naar omhoog (A3).

De *tijdelijke werkloosheid* nam in september plots toe, om nadien weer te dalen. In oktober 2017 telde de RVA ruim vijf procent minder tijdelijk werklozen in het Vlaams Gewest dan een jaar eerder. De trendindex van de tijdelijke werkloosheid bleef in deze periode op hetzelfde (lage) niveau (A4).

Het aantal *faillissementen* in Vlaanderen nam opnieuw licht toe in het vierde kwartaal van 2017 (+1,2%) (A5). Anderzijds werden, na een tijdelijke dip in het tweede kwartaal van 2017, ook terug meer oprichtingen (van btw-plichtige ondernemingen) geregistreerd (+6,8% op jaarbasis in het derde kwartaal van 2017) (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid

De cijfers voor de Vlaamse en Belgische werkzaamheids- en werkloosheidsgraden moeten vanaf 2017 met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) immers grondig hervormd, met een tijdreeksbreuk in de cijfers als gevolg.

Rekening houdend met dit voorbehoud komen we voor het Vlaams Gewest in het derde kwartaal van 2017 uit op een trendniveau van de *werkzaamheidsgraad* van 72,8% (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen). Voor België is dit 68,4%. De stijgende werkzaamheidstrend, zoals we deze ook voor de EU-28 vast stellen (+1,1 ppt op jaarbasis in het derde kwartaal van 2017), lijkt zich ook door te zetten in Vlaanderen en België, al moeten de exacte groeicijfers (respectievelijk +1,1 ppt en +1,2 ppt op jaarbasis) door de tijdreeksbreuk met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Het trendniveau van de werkzaamheidsgraad voor mannen lag in Vlaanderen in het derde kwartaal van 2017 op 77,3% en voor vrouwen op 68,2%. Voor jongeren was dit 45,4% en voor 55-plussers 48,8% (B1).

Het trendniveau van de *werkloosheidsgraad* in het Vlaams Gewest bedroeg in het derde kwartaal van 2017 4,5%. Voor België was dit 7,4%. Ook hier lijken Vlaanderen en België de Europese trend te volgen van een steeds verder dalende werkloosheidsgraad. De EU-28 noteerde in het

derde kwartaal van 2017 een trendniveau van de werkloosheidsgraad van 8,0%, wat overeen komt met een krimp van -0,9 ppt op jaarbasis. De evolutiecijfers voor het Vlaams Gewest en België waren respectievelijk -0,7 ppt en -0,9 ppt, maar moeten zoals gezegd met het nodige voorbehoud worden gelezen.

Het trendniveau van de werkloosheidsgraad lag bij mannen (4,2%) iets lager dan bij vrouwen (4,8%). De jongeren noteerden een werkloosheidsgraad van 13,7%, bij 55-plussers lag deze op 4,3% (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB nam aan het einde van 2017 verder af. In december 2017 was er al voor de 29ste opeenvolgende maand een negatieve jaargroei van het aantal nwwz. In die maand telde VDAB 202 766 werkzoekenden, een daling van 5,9% in vergelijking met december 2016. Bij werkzoekenden met een allochtone origine was er, gemiddeld over het jaar, echter nauwelijks een afname (-0,6%). Bij werkzoekenden met een arbeidshandicap was er een lichte toename in het aantal nwwz (+1,6% op jaarbasis) (B3).

De *kans op uitstroom naar werk* werd globaal genomen iets groter in het vierde kwartaal van 2017 (10,7% tegenover 10,4% in het vierde kwartaal van 2016) (B4).

Tewerkstelling & sectoren

De positieve trend van de Vlaamse *loontrekkende tewerkstelling* zette zich voort in de eerste drie kwartalen van 2017. Voor het derde kwartaal van 2017 wordt het aantal loontrekkenden geraamd op 2 360 500, een toename van 1,1% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar terug, in het derde kwartaal van 2015, zijn dit bijna 53 000 werknemers uit Vlaanderen meer. Het arbeidsvolume, uitgedrukt in aantal voltijds equivalenten, steeg in het derde kwartaal van 2017 nog iets sterker (+1,6% op jaarbasis) (C1). *Het gaat hier over alle tewerkstelling die sinds 2017 onder RSZ valt (dus inclusief de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen).*

De globale (netto) tewerkstellingsgroei is in de eerste plaats toe te schrijven aan de commerciële dienstensectoren (+1,8% loontrekkenden op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2017 in Vlaanderen). In de secundaire sector (industrie en bouw) blijft de groei zeer bescheiden (+0,3%) (C2).

Opgesplitst naar *subsector* is de informaticasector verhoudingsgewijs opnieuw de sterkste groeisector (+7,1% aantal loontrekkenden op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2017). Daarna volgen de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (+5,7%) waaronder een groot deel van de dienstenchequetewerkstelling valt, de consultancy (+4,4%), overige zakelijke diensten (+3,5%) en maatschappelijke diensten (+3,3%). In de grootste onderscheiden sector, het onderwijs, steeg de tewerkstelling in beperkte mate (+0,9%). Ook in andere grote sectoren zoals de bouw (+0,4%), gezondheidszorg (+0,5%) of groothandel (+0,5%) was er een lichte groei van het aantal loontrekkenden.

De belangrijkste krimpsectoren zijn verhoudingsgewijs de openbare besturen (-3,2%), de algemene overheidsdiensten (-1,8%), de automobielsector (-1,0%) en financiën (-1,0%) (C3).

Vacaturemarkt & krapte

De Vlaamse vacaturemarkt trekt al sinds begin 2014 maand na maand verder aan. Zo ook tijdens de laatste maanden van 2017 (op een zeer bescheiden afname van het aantal ontvangen vacatures in september na). In december werden er bij VDAB 17 671 *ontvangen vacatures* geteld, wat neerkomt op een stijging van +4,1% op jaarbasis. Het aantal *openstaande vacatures* – 38 809 in december 2017 – nam ook toe (+12,4% in vergelijking met een jaar eerder) (D1).

De combinatie van het verder stijgende aantal openstaande vacatures en het verder dalende aantal niet-werkende werkzoekenden leidde tot een fors afgenomen *spanningsratio*. In 2016 waren er gemiddeld 7,1 nwwz per openstaande VDAB-vacature. In 2017 daalde de ratio verder tot 5,6. Globaal genomen stonden afgelopen jaar tegenover elke openstaande vacature bij VDAB dus heel wat minder werkzoekenden, waardoor de Vlaamse arbeidsmarkt duidelijk krappere werd (D2).

Katleen Pasgang
Wouter Vanderbiesen
Steunpunt Werk

FIGUREN & TABELLEN

A.	Conjunctuur	2
	A1. Economische groei	2
	A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen	2
	A3. Uitzendarbeid	3
	A4. Tijdelijke werkloosheid	3
	A5. Faillissementen	4
	A6. Oprichtingen	5
B.	Werkzaamheid & werkloosheid	6
	B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad	6
	B2. Trendniveau werkloosheidsgraad	7
	B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)	8
	B4. Kans op werk.....	9
C.	Tewerkstelling & sectoren	10
	C1. Loontrekkende tewerkstelling	10
	C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector	10
	C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector	11
D.	Vacaturemarkt & krapte	12
	D1. Ontvangen & openstaande vacatures	12
	D2. Spanningsratio	13

A. CONJUNCTUUR

A1. Economische groei

Procentuele groei van het bruto binnenlands product

	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III
BELGIË									
groei op jaarbasis (%)	+1,3	+1,4	+1,3	+1,6	+1,6	+1,4	+1,8	+1,5	+1,6
groei op kwartaalbasis (%)	+0,1	+0,5	+0,3	+0,7	+0,1	+0,3	+0,7	+0,5	+0,2
EUROGEBIED									
groei op jaarbasis (%)	+2,0	+2,0	+1,7	+1,8	+1,7	+1,9	+2,1	+2,4	+2,8
groei op kwartaalbasis (%)	+0,4	+0,5	+0,5	+0,4	+0,4	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7
EU-28									
groei op jaarbasis (%)	+2,2	+2,2	+1,9	+1,9	+1,9	2,0	+2,2	+2,5	+2,8
groei op kwartaalbasis (%)	+0,5	+0,5	+0,4	+0,4	+0,4	+0,7	+0,6	+0,7	+0,7

Gegevens seizoengezuiverd en gecorrigeerd voor kalenderinvloeden

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <http://stat.nbb.be>

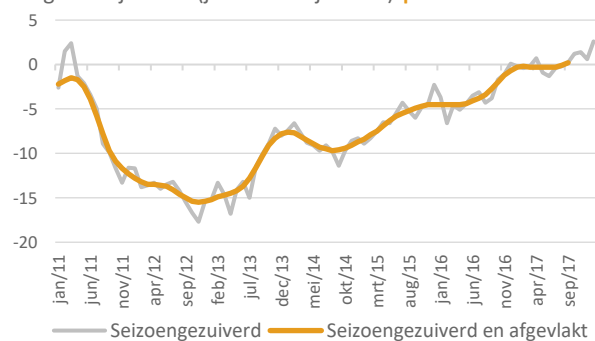
A2. Ondernemers- & consumentenvertrouwen

Conjunctuurenquête bedrijven

Algemene synthetische curve (seizoengezuiverd)

	Aug/17	Sep/17	Okt/17	Nov/17	Dec/17	Jan/18
VL	-0,2	+0,2	+1,2	+1,4	+0,6	+2,6
BE	-2,1	-3,5	+0,5	+1,6	+0,1	+1,8

Langetermijntrend (jan. '11 tot jan. '18) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **conjunctuurenquête** is gebaseerd op een panelbevraging van 6 000 bedrijfsleiders over de huidige situatie en de verwachtingen voor de komende drie maanden. De antwoorden op een selectie van vragen leiden tot de synthetische curve (seizoengezuiverde bruto conjunctuurindicator en afgevlakte indicator die de fundamentele tendens weergeeft).

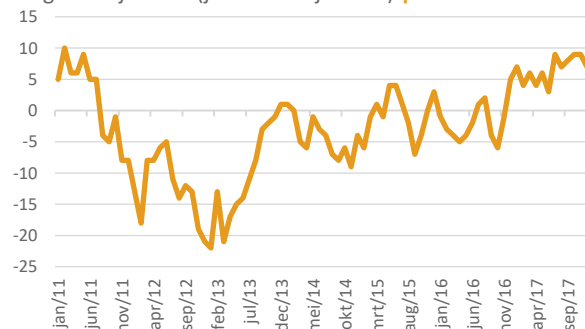
➔ www.nbb.be/nl/statistieken/opinie-enquetes

Consumentenenquête

Indicator van het consumentenvertrouwen

	Aug/17	Sep/17	Okt/17	Nov/17	Dec/17	Jan/18
VL	+7	+8	+9	+9	+7	+10
BE	+2	+3	+4	+3	+2	+4

Langetermijntrend (jan. '11 tot jan. '18) | Vlaams Gewest

Bron: NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

De **consumentenenquête** is gebaseerd op een representatief staal van 1 850 bevraagde personen over het macro-economische verloop, de financiële positie en het mogelijke bestedingspatroon. De antwoorden op een selectie van vragen worden samengevoegd tot de indicator van het consumentenvertrouwen.

A3. Uitzendarbeid

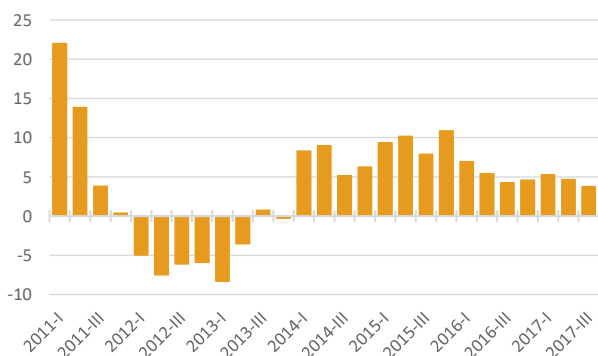
Evolutie van het aantal uren uitzendarbeid (seizoengezuiverd)

VLAAMS GEWEST	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III
groei op jaarbasis (%)	+7,9	+10,9	+6,9	+5,4	+4,3	+4,6	+5,3	+4,7	+3,8
groei op kwartaalbasis (%)	+1,1	+2,3	+0,7	+1,2	+0,6	+1,6	+1,1	+0,7	+0,4

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal uren uitzendarbeid | VLAAMS GEWEST

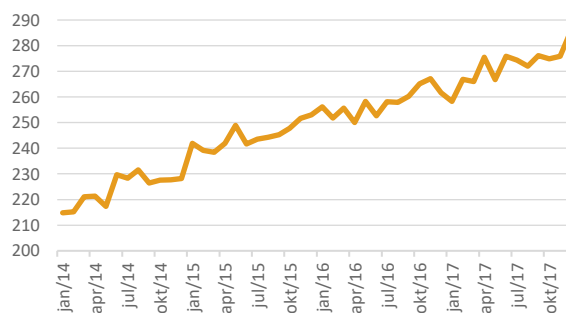
2001-I tot 2017-III | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

Federgon-index | BELGIË

Januari '14 tot december '17 | Index jan. '95=100

Index gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Bron: Federgon (bewerking Steunpunt Werk)

➔ www.federgon.be/nl/het-kenniscentrum

A4. Tijdelijke werkloosheid

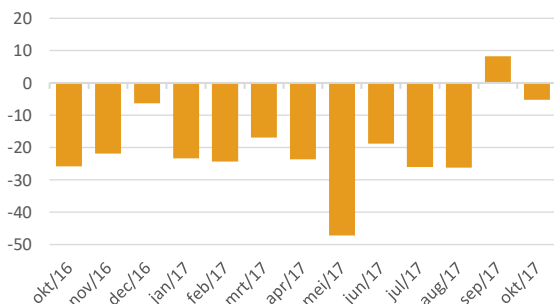
Evolutie van het aantal tijdelijk werklozen

	Okt/16	Mei/17	Jun/17	Jul/17	Aug/17	Sep/17	Okt/17
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	53 225	46 866	47 437	40 259	36 764	56 734	50 448
evolutie op jaarbasis (n)	-18 506	-41 834	-11 034	-14 179	-13 073	+4 308	-2 777
evolutie op jaarbasis (%)	-25,8	-47,2	-18,8	-26,0	-26,2	+8,2	-5,2
BELGIË							
aantal (n)	87 536	78 509	80 421	70 306	61 402	93 772	82 590
evolutie op jaarbasis (n)	-27 211	-69 123	-15 817	-21 093	-21 051	+7 769	-4 946
evolutie op jaarbasis (%)	-23,7	-46,8	-16,4	-23,1	-25,5	+9,0	-5,7

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal tijdelijk werklozen | VLAAMS GEWEST

Oktober '16 tot oktober '17 | Groei op jaarbasis (%)

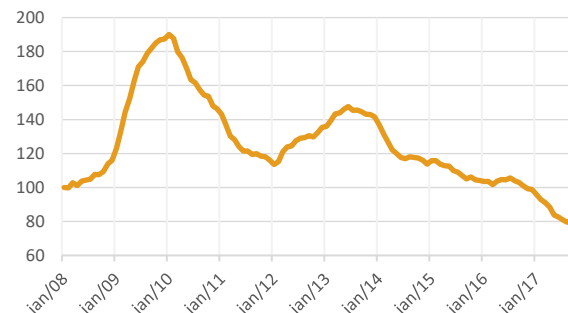

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <http://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken>

Trendindex tijdelijke werkloosheid | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot oktober '17 | Index jan. '08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: RVA (bewerking Steunpunt Werk)

A5. Faillissementen

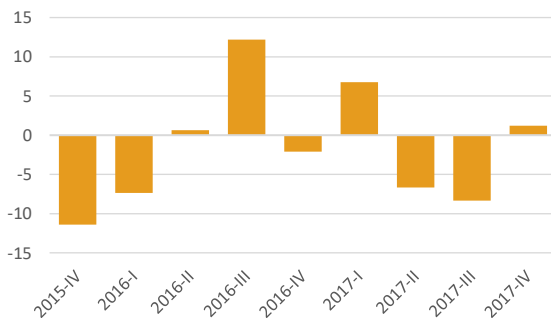
Evolutie van het aantal faillissementen

	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 242	1 245	1 304	995	1 216	1 329	1 217	912	1 230
evolutie op jaarbasis (n)	-160	-99	+8	+108	-26	+84	-87	-83	+14
evolutie op jaarbasis (%)	-11,4	-7,4	+0,6	+12,2	-2,1	+6,7	-6,7	-8,3	+1,2
BELGIË									
aantal (n)	2 362	2 305	2 493	1 955	2 417	2 538	2 718	1 871	2 841
evolutie op jaarbasis (n)	-441	-523	-234	+110	+55	+233	+225	-84	+424
evolutie op jaarbasis (%)	-15,7	-18,5	-8,6	+6,0	+2,3	+10,1	+9,0	-4,3	+17,5

Bron: Statbel – be.STAT / cijfers gebaseerd op het bedrijvenregister van de Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium en de aangiften van de rechtbanken van Koophandel (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal faillissementen | VLAAMS GEWEST

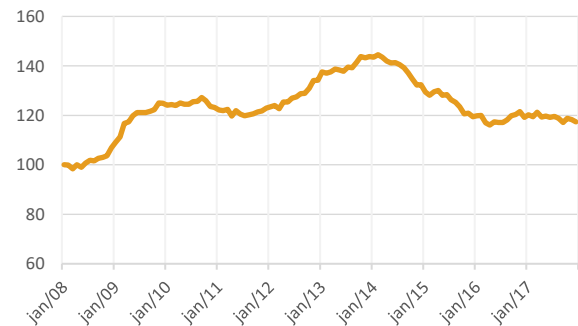
2005-IV tot 2017-IV | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex faillissementen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot december '17 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/faillissementen>

A6. Oprichtingen

Evolutie van het aantal oprichtingen

	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	10 906	12 183	15 663	15 423	12 439	12 781	16 847	13 678	13 291
evolutie op jaarbasis (n)	+721	+928	+1 937	+3 806	+1 533	+598	+1 184	-1 745	+852
evolutie op jaarbasis (%)	+7,1	+8,2	+14,1	+32,8	+14,1	+4,9	+7,6	-11,3	+6,8
oprichtingsgraad	2,1	2,3	3,0	2,9	2,3	2,3	3,1	2,5	2,4
BELGIË									
aantal (n)	18 487	20 942	26 104	25 381	20 349	22 091	27 549	23 323	21 577
evolutie op jaarbasis (n)	+1 097	+1 153	+2 729	+5 134	+1 862	+1 149	+1 445	-2 058	+1 228
evolutie op jaarbasis (%)	+6,3	+5,8	+11,7	+25,4	+10,1	+5,5	+5,5	-8,1	+6,0
oprichtingsgraad	2,2	2,5	3,0	2,9	2,3	2,5	3,1	2,6	2,4

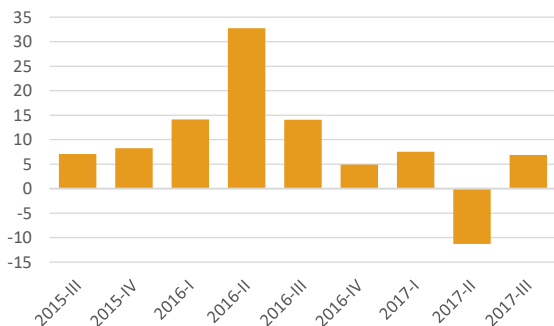
Bron: Statbel – be.STAT o.b.v. Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) (bewerking Steunpunt Werk)

De **oprichtingen** worden geoperationaliseerd als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, zoals opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO). De **oprichtingsgraad** wordt berekend als het aantal nieuwe btw-plichtige en wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen, ten opzichte van het gemiddelde aantal actieve btw-plichtige bedrijven in de beschouwde periode.

Gezien de bestuurlijke oorsprong van de gegevens kunnen evoluties (deels) gevolg zijn van administratieve veranderingen, waardoor de cijfers met de nodige **voorzichtigheid** dienen te worden geïnterpreteerd.

Evolutie aantal oprichtingen | VLAAMS GEWEST

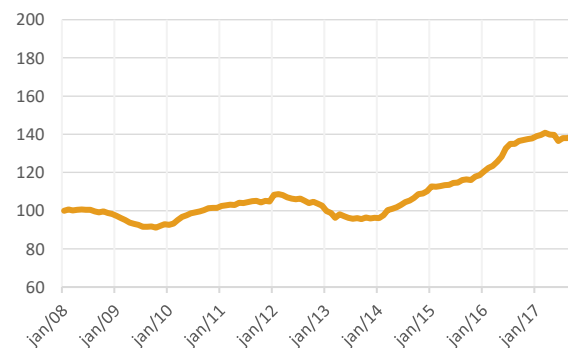
2015-III tot 2017-III | Groei op jaarbasis (%)

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex oprichtingen | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot oktober '17 | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

➔ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen>

B. WERKZAAMHEID & WERKLOOSHEID

B1. Trendniveau werkzaamheidsgraad

In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) grondig hervormd (omschakeling naar roterend panel, verschillende data-verzamelingsmodi en herziene weegmethode). Dit zorgt voor een **tijdreeksbreuk** in de resultaten. Hierdoor zijn de cijfers voor België en het Vlaams Gewest niet zonder meer vergelijkbaar met deze van vóór 2017 en dienen zij met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Trendniveau werkzaamheidsgraad | 20- tot 64-jarigen

	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III
VLAAMS GEWEST									
werkzaamheidsgraad (%)	72,1	71,9	71,7	71,8	71,7	72,0	72,2	72,5	72,8
groei op jaarbasis (ppt)	+0,4	0,0	-0,7	-0,3	-0,4	+0,1	+0,5	+0,7	+1,1
BELGIË									
werkzaamheidsgraad (%)	67,3	67,2	67,1	67,2	67,2	67,7	67,9	68,1	68,4
groei op jaarbasis (ppt)	+0,2	-0,1	-0,3	0,0	-0,1	+0,5	+0,8	+0,9	+1,2
EU-28									
werkzaamheidsgraad (%)	69,8	70,0	70,3	70,6	70,8	71,1	71,3	71,6	71,9
groei op jaarbasis (ppt)	+0,8	+0,8	+0,9	+1,0	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1	+1,1

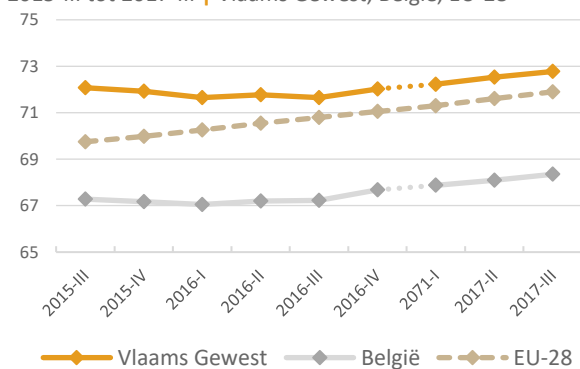
Werkzaamheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest in 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

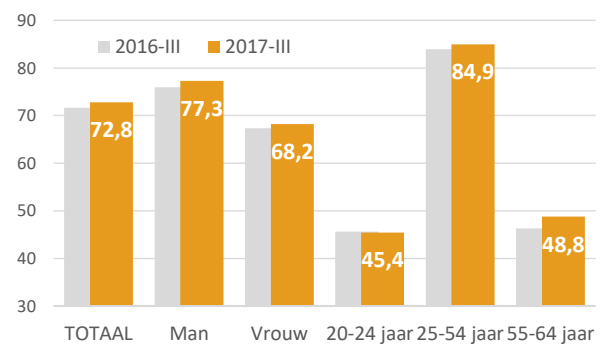
Trendniveau werkzaamheidsgraad (%) | 20- tot 64-jarigen

2015-III tot 2017-III | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijd | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B2. Trendniveau werkloosheidsgraad

In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten (EAK) grondig hervormd (omschakeling naar roterend panel, verschillende data-verzamelingsmodi en herziene weegmethode). Dit zorgt voor een **tijdreeksbreuk** in de resultaten. Hierdoor zijn de cijfers voor België en het Vlaams Gewest niet zonder meer vergelijkbaar met deze van vóór 2017 en dienen zij met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Trendniveau werkloosheidsgraad | 15- tot 64-jarigen

	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III
VLAAMS GEWEST									
werkloosheidsgraad (%)	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	4,9	4,7	4,6	4,5
groei op jaarbasis (ppt)	+0,1	+0,1	+0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,5	-0,6	-0,7
BELGIË									
werkloosheidsgraad (%)	8,5	8,6	8,5	8,4	8,3	7,9	7,8	7,6	7,4
groei op jaarbasis (ppt)	-0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,2	-0,7	-0,7	-0,8	-0,9
EU-28									
werkloosheidsgraad (%)	9,8	9,6	9,3	9,1	8,9	8,7	8,5	8,2	8,0
groei op jaarbasis (ppt)	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,8	-0,9	-0,9

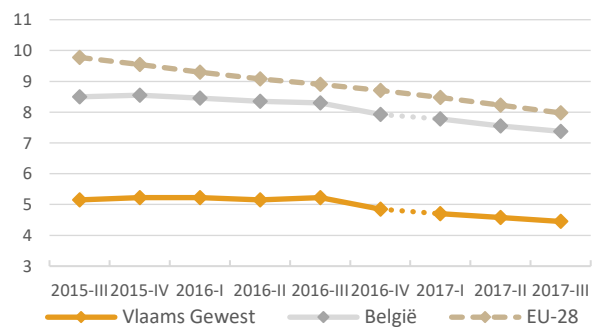
Werkloosheidsgraad uitgedrukt in een trendniveau; d.i. het gemiddelde van de voorbije vier kwartalen

Tijdreeksbreuk in de cijfers voor België/Vlaams Gewest in 2017 als gevolg van hervorming van de EAK

Bron: Statbel - EAK; Eurostat - LFS (bewerking Steunpunt Werk)

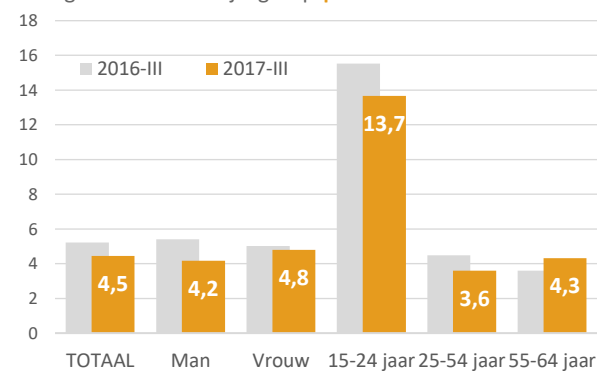
Trendniveau werkloosheidsgraad (%) | 15- tot 64-jarigen

2015-III tot 2017-III | Vlaams Gewest, België, EU-28

Bron: Statbel; Eurostat (bewerking Steunpunt Werk)

Naar geslacht en leeftijdsgroep | Vlaams Gewest

Bron: Statbel (bewerking Steunpunt Werk)

B3. Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

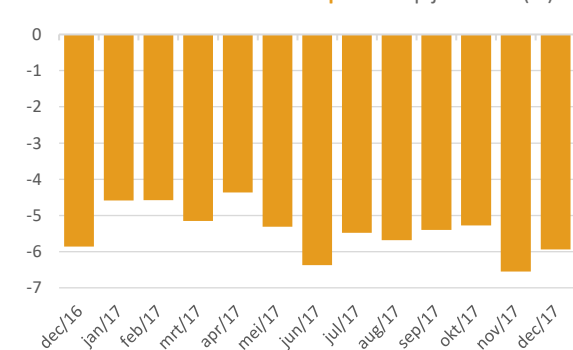
Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden

	Dec/16	Jul/17	Aug/17	Sep/17	Okt/17	Nov/17	Dec/17
VLAAMS GEWEST							
aantal (n)	215 562	225 044	227 882	217 310	209 253	202 543	202 766
evolutie op jaarbasis (n)	-13 425	-13 049	-13 740	-12 417	-11 667	-14 195	-12 796
evolutie op jaarbasis (%)	-5,9	-5,5	-5,7	-5,4	-5,3	-6,5	-5,9
BELGIË							
aantal (n)	539 042	544 643	550 989	532 444	521 210	505 273	505 295
evolutie op jaarbasis (n)	-26 615	-24 757	-28 788	-32 060	-29 878	-35 280	-33 747
evolutie op jaarbasis (%)	-4,7	-4,3	-5,0	-5,7	-5,4	-6,5	-6,3

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal nwwz | VLAAMS GEWEST

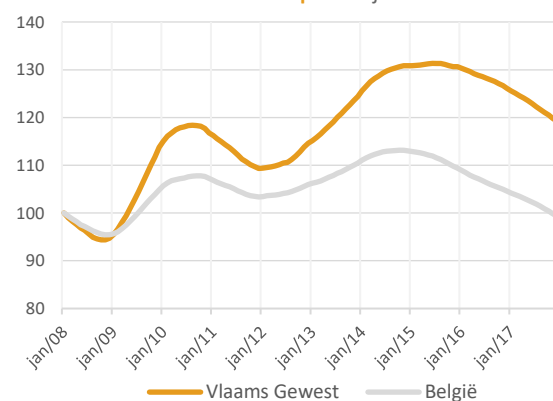
December '16 tot december '17 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal nwwz | VLAAMS GEWEST & BELGIË

Januari '08 tot december '17 | Index jan'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

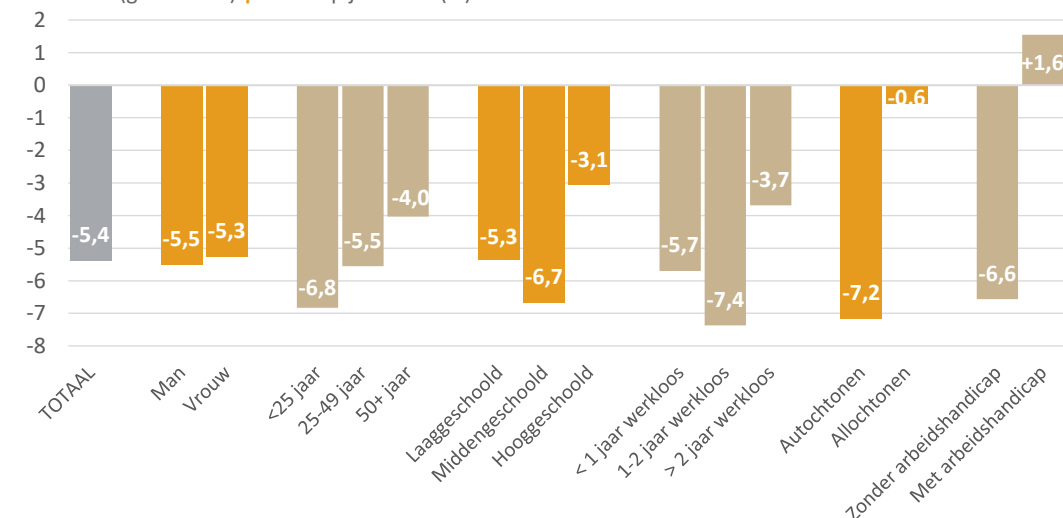
Bron: VDAB / NBB.Stat (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

<http://stat.nbb.be>

Evolutie van het aantal nwwz naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

2016-2017 (gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

<http://arvastat.vdab.be>

B4. Kans op werk

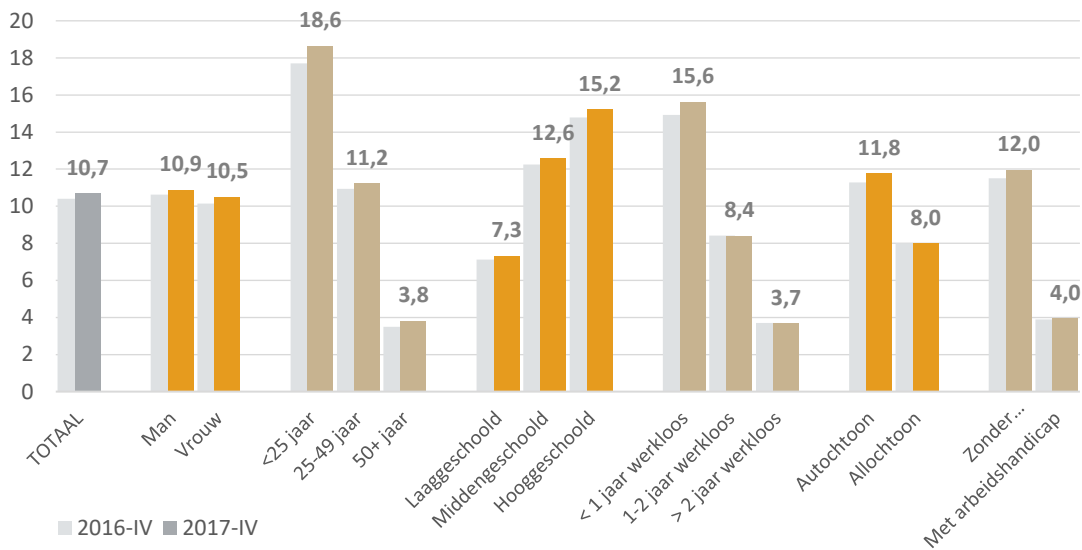
Kans op werk | VLAAMS GEWEST

	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III	2017-IV
Kans op werk (%)	9,9	9,4	9,5	9,8	10,4	9,3	9,8	10,1	10,7

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

De **kans op werk** wordt berekend door het aantal nwwz dat in de loop van een maand aan het werk gaat, te delen door het totale aantal nwwz aan het begin van die maand (de cijfers hier worden berekend als een gemiddelde over de drie maanden van het kwartaal). De kans op werk toont aan in hoeverre niet-werkende werkzoekenden aangeworven worden, ongeacht of de totale werkloosheid stijgt of daalt.

Kans op werk (%) in 2016-IV en 2017-IV naar achtergrondkenmerken | VLAAMS GEWEST

Bron: VDAB - Arvastat (bewerking Steunpunt Werk)

C. TEWERKSTELLING & SECTOREN

C1. Loontrekkende tewerkstelling

Evolutie van het aantal werknemers en het arbeidsvolume (in voltijdsequivalenten - VTE)

Werknemers	2015-III	2015-IV	2016-I	2016-II	2016-III	2016-IV	2017-I	2017-II	2017-III*
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	2 307 738	2 297 373	2 308 857	2 320 076	2 334 709	2 325 731	2 343 793	2 350 930	2 360 500
evolutie jaarbasis (n)	+14 278	+13 908	+19 627	+25 408	+26 971	+28 358	+34 936	+30 854	+25 791
evolutie jaarbasis (%)	+0,6	+0,6	+0,9	+1,1	+1,2	+1,2	+1,5	+1,3	+1,1
BELGIË									
aantal (n)	3 799 478	3 769 294	3 791 865	3 818 495	3 844 069	3 818 492	3 857 972	3 877 753	3 886 000
evolutie jaarbasis (n)	+34 391	+25 521	+32 226	+44 693	+44 591	+49 198	+66 107	+59 258	+41 931
evolutie jaarbasis (%)	+0,9	+0,7	+0,9	+1,2	+1,2	+1,3	+1,7	+1,6	+1,1
VTE									
VLAAMS GEWEST									
aantal (n)	1 879 213	1 925 596	1 914 058	1 938 618	1 905 744	1 963 453	1 942 660	1 971 997	1 936 000
evolutie jaarbasis (n)	+5 373	+19 946	+15 709	+20 483	+26 532	+37 856	+28 602	+33 379	+30 256
evolutie jaarbasis (%)	+0,3	+1,0	+0,8	+1,1	+1,4	+2,0	+1,5	+1,7	+1,6
BELGIË									
aantal (n)	3 079 707	3 158 164	3 132 051	3 174 174	3 120 589	3 222 038	3 180 386	3 235 022	3 175 000
evolutie jaarbasis (n)	+13 603	+37 398	+27 310	+31 675	+40 882	+63 874	+48 335	+60 848	+54 411
evolutie jaarbasis (%)	+0,4	+1,2	+0,9	+1,0	+1,3	+2,0	+1,5	+1,9	+1,7

* 2017-III = raming (o.b.v. Snelle Ramingen van de tewerkstelling bij RSZ)

De cijfers in deze tabel hebben betrekking op alle tewerkstelling die vanaf 1 januari 2017 onder de bevoegdheid van de RSZ valt. Dit betekent dat de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke besturen, die vóór 2017 niet werd opgenomen, in deze tijdsreeks is toegevoegd. Ook de cijfers van de kwartalen vóór 2017 verschillen hier dus met deze die in voorgaande kwartaalberichten zijn gerapporteerd.

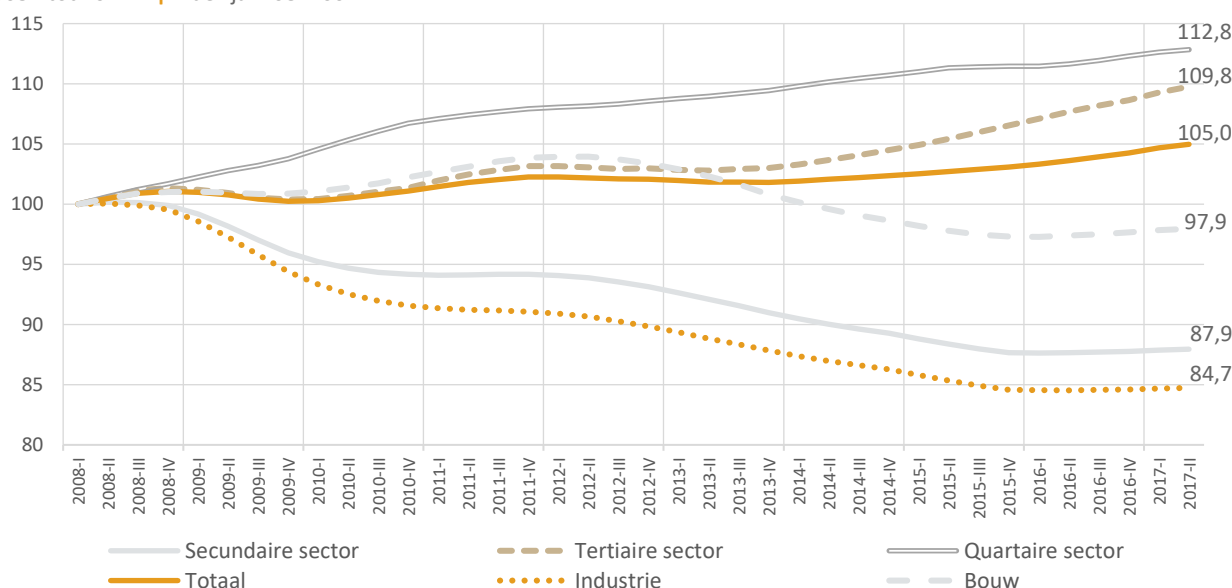
Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

↳ <http://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/publicaties/snelle-ramingen-van-de-tewerkstelling>

C2. Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector

Trendindex aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2008-I tot 2017-II | Index jan.'08=100

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

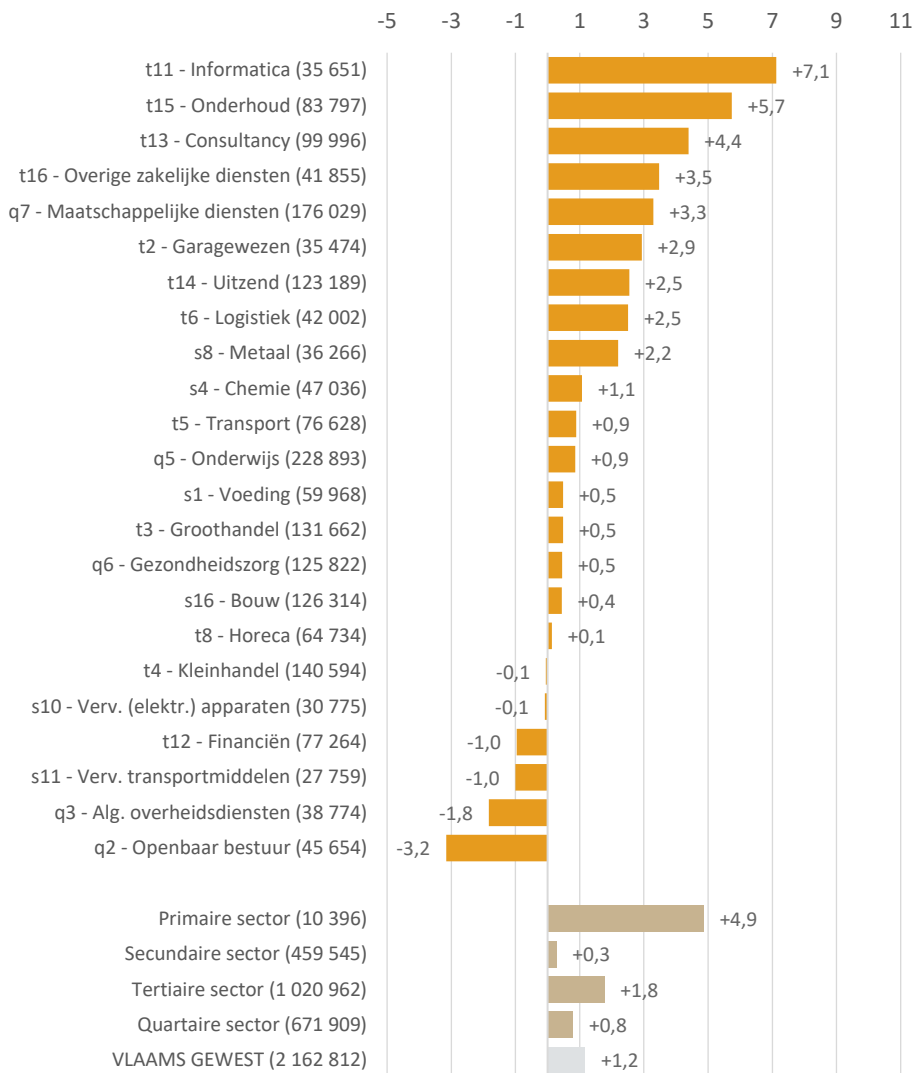
RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

C3. Loontrekkende tewerkstelling naar sector

Evolutie van het aantal werknemers bij RSZ naar sector | VLAAMS GEWEST

2016-II – 2017-II | Groei op jaarbasis (%)

RSZ-tewerkstelling, **exclusief** de tewerkstelling bij Provinciale en Plaatselijke overheden
Sectorindeling op basis van de WSE-sectoren (zie www.steunpuntwerk.be/node/2530). Enkel de sectoren met meer dan 20 000 werknemers in het tweede kwartaal van 2017 zijn opgenomen.

Bron: RSZ (bewerking Steunpunt Werk)

D. VACATUREMARKT & KRAPTE

D1. Ontvangen & openstaande vacatures

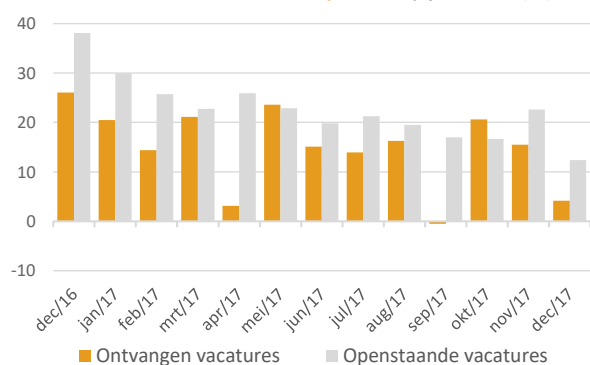
Evolutie van het aantal ontvangen en openstaande VDAB-vacatures (Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendarbeid - NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) | VLAAMS GEWEST

	Dec/16	Jul/17	Aug/17	Sep/17	Okt/17	Nov/17	Dec/17
ONTVANGEN VACATURES							
aantal (n)	16 968	17 757	21 580	22 492	24 007	22 007	17 671
evolutie op jaarbasis (n)	+3 504	+2 171	+3 021	-108	+4 098	+2 957	+703
evolutie op jaarbasis (%)	+26,0	+13,9	+16,3	-0,5	+20,6	+15,5	+4,1
OPENSTAANDE VACATURES							
aantal (n)	34 528	38 566	38 333	40 077	40 818	40 891	38 809
evolutie op jaarbasis (n)	+9 529	6 767	6 267	5 827	5 830	7 537	4 281
evolutie op jaarbasis (%)	+38,1	+21,3	+19,5	+17,0	+16,7	+22,6	+12,4

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Evolutie aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

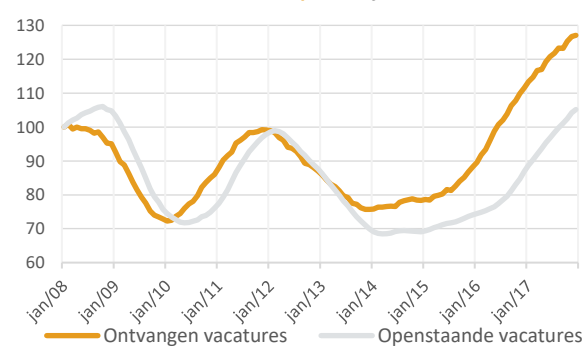
December '16 tot december '17 | Groei op jaarbasis (%)

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot december '17 | Index jan.'08=100

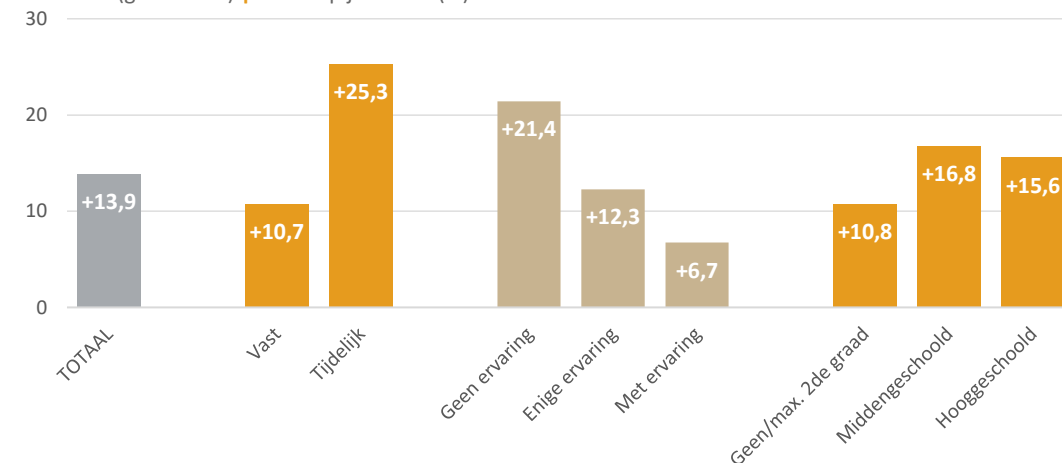

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden
Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

<https://arvastat.vdab.be>

Evolutie van het aantal ontvangen VDAB-vacatures (NECzU, rechtstreeks aan VDAB gemeld) naar circuit, gevraagde ervaring, gevraagd studieniveau | VLAAMS GEWEST

2016-2017 (gemiddeld) | Groei op jaarbasis (%)

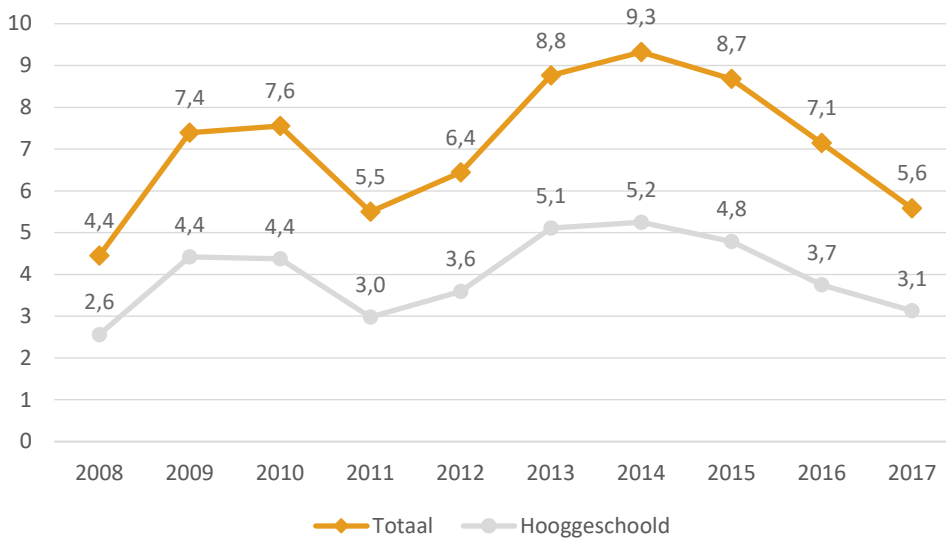

Tijdelijk = exclusief uitzendopdrachten en studentenjobs / Geen ervaring = minder dan 6 maand ervaring; enige ervaring = 6 maand tot 2 jaar ervaring; met ervaring = meer dan 2 jaar ervaring
Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

D2. Spanningsratio

Evolutie van de spanningsratio (aantal nwwz per openstaande VDAB-vacature) | VLAAMS GEWEST

Jaargemiddelde 2008 tot 2017

De spanningsratio wordt berekend op het aantal openstaande vacatures, rechtstreeks gemeld aan VDAB.
Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

**STEUNPUNT
WERK**

Naamsestraat 61 bus 3551, 3000 Leuven
steunpuntwerk@kuleuven.be | +32 016 32 32 39
www.steunpuntwerk.be | twitter: @SteunpuntWerk

Het STEUNPUNT WERK is een universitair kenniscentrum dat arbeidsmarktinformatie verspreidt en het Vlaams arbeidsmarktbeleid ondersteunt.